

2021-09-24

Remissyttrande från Sveriges Producenter och Privattestrar: Vaccinationsbevis som smittskyddsåtgärd

Socialdepartementet S2021/06359

Sveriges Producenter och Privattestrar står bakom stora delar av Sveriges kulturliv och är ett viktigt komplement till de skattefinansierade kulturinstitutionerna. Sveriges Producenter och Privattestrar är en förening bestående av tolv kulturarrangörer: 2Entertain/China Teatern, Blixten & Co, Cirkus Arena/Pop House, Göta Lejon, Julius Production/Nöjesteatern, Krall Entertainment, Lifeline Entertainment, Lorensbergsteatern/Kulturtuben, Oscarsteatern/Vicky Nöjesproduktion, Scalateatern, Villman Produktion/Maximteatern och United Stage. Vi är helt egenfinansierade och får inga kommunala, regionala eller statliga bidrag för vår verksamhet.

Sveriges Producenter och Privattestrar vill med anledning av remissen anföra följande:

Sammanfattning

Att införa restriktioner under coronapandemin har varit nödvändigt för att motverka smittspridning. Men kulturarrangörer har drabbats oerhört hårt av tuffare restriktioner än många andra branscher. Konsekvenserna av nedstängningarna och det som i praktiken varit en typ av näringsförbud är enorma för kulturarrangörer. Vi är beroende av ett återöppnande av samhället för att överleva och därmed fortsättningsvis kunna bidra till ett aktivt kultur- och nöjesliv, sysselsättning och skatteintäkter. Därför är vi, precis som regeringen, måna om att det inte kvarstår mer långtgående begränsningar än vad som är försvarligt med hänsyn till faran för människors liv och hälsa.

Vi är mycket positiva till att regeringen nu presenterat att steg 4 i regeringens plan för återöppnande införs den 29 september, och vi känner för första gången på 1,5 år tillförsikt inför framtiden då det tar oss i flera avgörande delar närmare ett normalläge. Att genomföra evenemang kräver mycket tid och planering och är en lång och omfattande process som kräver framförhållning och tydlighet. Det gör att besked om förutsättningar av olika slag behöver komma i god tid och vara beständiga över en längre period. Annars blir det omöjligt för oss att planera, genomföra och återstarta projekt. Därför är vi glada att vi nu kan planera evenemang för hösten 2021 och under 2022 igen. Framförallt ser vi positivt på att regeringen kommunicerat:

- Att deltagartaket för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar tas bort både inomhus och utomhus.
- Att övriga begränsningar såsom avståndskrav mellan sittplatser och sällskap tas bort genom att Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om särskilda begränsningar (HSLF-FS 2021:2) tas bort i sin helhet.
- Att bemyndigandet till Folkhälsomyndigheten att inom ett län sänka deltagartaken tas bort.

Vi vill dock poängtera att även med det återöppnande som nu planeras så finns restriktioner kring våra verksamheter kvar. Covidlagen och *Förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19* påverkar fortsatt förutsättningarna för att bedriva vår verksamhet, och vi är måna om att dessa upphör så snart det är möjligt. Regeringen bör därför löpande och återkommande se över möjligheten att avskaffa samtliga restriktioner så fort smittläget tillåter.

Några särskilda synpunkter kring remissen *Vaccinationsbevis som smittskyddsåtgärd*:

1. Vi har förståelse för att regeringen bereder möjligheten att vaccinationsbevis används i kombination med tripplade publiktak om så krävs givet smittoläget. Vi utgår dock efter de besked som regeringen och Folkhälsomyndigheten gett att vi aldrig kommer behöva gå in i den fasen.

För att undvika framtida förvirring och osäkerhet kring vad som gäller så behöver man redan nu sätta upp tydligt kommunicerade och fastställda nivåer, likt de som funnits under avvecklingsperioden, så att beslut och eventuellt införande av nya restriktioner är tydligt scenariorstyrt och relativt förutsägbart. Alla ska veta att när vi nivå X så händer Y.

Om en ökad smittspridning sker och vi efter återöppnandet som sker den 29 september står inför ökad smittspridning som kräver någon form av åtgärd och ytterligare restriktioner så behöver regeringen tydliggöra och utöka sin plan enligt följande

- Innan hastiga förändringar och införande av vaccinpass och/eller restriktioner så bör det föras dialog med branschen. Vi står alla till förfogande med väldigt kort varsel!
  - Man bör möjliggöra för ett mellansteg, innan man eventuellt återgår till steg 3, där vaccinpass krävs och att man då kan bedriva verksamhet helt utan maxtak eller restriktioner.
  - Det behöver redan vid införandet finnas en kommunicerad sista dag och en uttalad och fastställd kommunikationsplan med tydliga avstämningss dagar för eventuell förlängning av sista dagen. Detta för att vi ska kunna hantera kunder, personalfrågor och annan planering.
  - Vi behöver även ekonomisk kompensation i ett sådant läge. Att planera och genomföra evenemang är en stor och omfattande process. Om vi planerar för evenemang UTAN publiktak men sedan behöver genomföra dem MED publiktak kommer det att innebära stora ekonomiska kostnader för branschen.
2. Om vaccinationsbevis vid något skede blir aktuellt att använda kommer den manuella kontrollen av vaccinpassen kosta pengar då det innebär att vi behöver öka på bemanningen på våra evenemang. Uppskattningsvis är kostnaden för att kontrollera vaccinationsbevis på ett evenemang med 15 000 besökare ca 120 000 kronor per evenemang. Vi anser därför att det är rimligt att arrangörer kompenseras för de ökade kostnader det innebär att genomföra evenemang med vaccinationsbevis.
  3. Vissa internationella akter och artister kräver att vaccinationsbevis används för att de ska komma till Sverige. Vi kan därför behöva ha möjligheten att använda vaccinationsbevis även på evenemang som inte har krav på vaccinationsbevis från regering och myndigheter. Vi tolkar remissen som att den möjligheten finns, men har behov av att få det bekräftat.
  4. Vi anser att regeringen bör överväga att även tester och tillfrisknande ska fungera som vaccinationsbevis för att undvika att vissa grupper upplever sig diskriminerade.

Särskilda synpunkter gällande:

1 Författningsförslag 1.1 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 samt 1.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19

Paragraf 6 i förordningen lyder idag: *“Folkhälsomyndigheten får, efter att ha gett berörd smittskyddsläkare och länsstyrelse tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om att antalet deltagare vid en allmän sammankomst eller offentlig tillställning inom ett län ska vara lägre än vad som anges i 2 § andra, tredje eller fjärde stycket eller 2 b §. Sådana föreskrifter får inte innebära att allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar inte får hållas.”*

Då regeringen har kommunicerat att bemyndigandet till Folkhälsomyndigheten att inom ett län sänka deltagartaken tas bort utgår vi från att denna paragraf upphör.

Särskilda synpunkter gällande: 3. Vaccinationsbevis i steg 3

Om en ökad smittspridning sker och att detta mellansteg vid något tillfälle behöver återgå till publikrestriktioner behövs:

- 1) Att det finns en fastställd plan för vid vilka nivåer och scenarion sådana restriktioner införs
- 2) Att man för dialog med branschen
- 3) Att man in samband med införandet sätter en sista dag och en fastställd kommunikationsplan
- 4) Ekonomisk kompensation till arrangörer.

Att planera och genomföra evenemang är en stor och omfattande process, det handlar ofta om en årslång planeringshorisont. Om vi planerar för evenemang UTAN publiktak men sedan behöver genomföra dem MED publiktak kommer det innebära stora ekonomiska kostnader för branschen samt en stor besvikelse hos alla de människor som nu ser fram emot att få gå på konserter, teatrar och andra evenemang igen. Det kommer även innebära att vi tappar förtroende hos samtliga personer som köpt biljetter till evenemang som de sedan inte kan gå på, vilket i sig är mycket kostsamt både förtroendemässigt, kortsiktigt ekonomiskt och långsiktigt i relation med vår publik.

Om vi planerar för evenemang utan publiktak från den 29 september, men ändå behöver flytta dem, ställa in eller genomföra dem med publikbegränsningar bör anordnare då kompenseras för de ökade kostnader eller uteblivna intäkter.

Denna fas bör dessutom, om den infaller, vara så kort som möjligt.

Särskilda synpunkter gällande 3.3 Kontroller måste ske vid inpassage

Om krav på vaccinationsbevis i något läge blir aktuellt kommer den manuella kontrollen av vaccinationsbevisen kosta pengar då det innebär att vi behöver öka på bemanningen på våra evenemang.

Att bemanna ett evenemang på 15 000 besökare för manuell kontroll av vaccinationsbevis innebär att ca 40 personer behöver sköta kontrollen. Baserat på en minimiinkallning på 3 timmar per person, lönekostnader, administration och övrig utrustning uppgår det uppskattningsvis till ca 120 000 i kostnader.

Regeringen anger i remissen att "Systemet innebär med nödvändighet att det görs utökade kontroller vid inpassage, se avsnitt 3.3. Dessa krav på kontroller kan leda till ökade kostnader för anordnare och verksamhetsutövare. De ekonomiska konsekvenserna kommer i huvudsak att bero på respektive verksamhets förutsättningar. Det bedöms därmed inte nu finnas förutsättningar att göra några mer precisa antaganden om hur dessa kostnader kommer att se ut för de olika aktörerna. Det föreslagna systemet är emellertid valfritt för anordnaren och verksamhetsutövaren att använda sig av och ska ses som en möjlighet att kunna få lättnader i ett läge då det finns krav på deltagarbegränsningar."

Vi anser att det är anmärkningsvärt att det framställs som att det inte går att göra mer precisa antaganden om kostnader. Det hade räckt att be oss göra en beräkning. Det är även anmärkningsvärt att det framställs som att det är en möjlighet för anordnaren att använda vaccinationsbevis. Verkligheten är att vi inte kan genomföra evenemanget alls alternativt genomföra det med kraftigt reducerad publik om vi inte använder vaccinationsbevis om det finns krav på det. Det innebär i sin tur att oavsett om vi använder vaccinationsbevis eller inte så är det förknippat med kostnader alternativt kraftigt minskade intäkter. Det är en mycket olyckligt sätt av regeringen att se på företagande och näringsliv.

Vi anser att anordnare bör kompenseras för de ökade kostnader som det innebär att genomföra evenemang med vaccinationsbevis i de fall det är krav på att vaccinationsbevis används.

3.4 Bevis om testning eller tillfrisknande bör inte kunna godtas

Vi anser att regeringen bör överväga att även tester eller tillfrisknande ska fungera som alternativ till vaccinationsbevis för att undvika att vissa grupper upplever sig diskriminerade.

3.5 Kraven på deltagarbegränsning och smittskyddsåtgärder gäller också när vaccinationsbevis används

Att det finns nödvändiga smittskyddsåtgärder för verksamheter i rådande pandemi är rimligt. Men att evenemang under lång tid haft betydligt fler och skarpare krav på smittskyddsåtgärder än andra branscher kan inte anses som försvarligt i en situation där smittspridningen minskat. Covidlagen och *Förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19* påverkar vår verksamhet även med de lättnader som nu genomförs från den 29 september och innebär att vår bransch fortsätter ha fler restriktioner än många andra branscher. Vi är därmed måna om att dessa upphör så snart det är möjligt.

4 Vaccinationsbevis i steg 4

Vi ser positivt på att regeringen förbereder möjligheten att använda vaccinationsbevis i steg 4, men hoppas likt regeringen på att vi inte kommer behöva använda det. Om krav på vaccinationsbevis i något läge införs bör det vara en tillfällig åtgärd och bör tillsammans med övriga restriktioner avskaffas så fort smittläget tillåter. Vaccinationsbevis får inte ses som en anledning att behålla restriktioner längre än nödvändigt.

4.2 Vaccinationsbevis kan möjliggöra även större arrangemang i steg 4

Vissa internationella akter och artister kräver att vaccinationsbevis används för att de ska komma till Sverige. Vi behöver därför ha möjligheten att använda vaccinationsbevis även på evenemang där intet regering och myndigheter kräver att det används. Vi tolkar remissen som att den möjligheten finns, men har behov av att få det bekräftat.

Underskrift

Emelie Löfmark
Ordförande Sveriges Producenter och Privatteatrar
emelie@juliusab.se
Tel: +46 0 462 804 510
Plantvägen 4A, 230 53 Alnarp